

JÄTEHUOLTOMÄÄRÄYSTEN POIKKEUSTEN KÄSITTELY

- Viranhaltijapäätöksissä noudatettavat periaatteet ja menettelytavat

Alueellinen
jätehuoltojaosto

Sisällys

1. Johdanto	1
2. Lainsäädännölliset vaatimukset.....	1
3. Poikkeushakemuksen vireillepano ja käsittely.....	1
4. Jätehuoltomääräysten poikkeuksina käsiteltävät asiat.....	2
4.1 Jätteiden keräysvälineen tyhjennysvälineen pidentäminen	2
4.2 Jätteiden keräysvälineen tyhjennyksen pidempiaikainen keskeyttäminen	3
4.3 Asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennyksen keskeytys kunnan järjestämässä lietteen kuljetuksessa	3
4.4 Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä	4

1. Johdanto

Aikaisemmin alueellisen jätehuoltojaoston yhteistoiminta-alueen ympäristönsuojeluviranomaiset ovat käsitelleet hakemukset koskien poikkeuksia jätehuoltomääräysten noudattamisesta. Alueellisten jätehuoltomääräysten tullessa voimaan poikkeushakemusten käsittely siirtyi kuntien ympäristönsuojeluviranomaisilta alueelliselle jätehuoltoviranomaiselle. Tätä varten on ollut tarpeen luoda yhteisesti hyväksytyt perusteet, joiden mukaisesti poikkeamia jätehuoltomääräyksistä voidaan myöntää.

Poikkeamisperiaatteiden yhtenäistämistyön tavoitteena on ollut luoda alueellisen jätehuoltoviranomaisen toimialueelle yhtenäiset linjaukset jätehuoltomääräysten poikkeushakemusten käsittelyä varten. Linjausten avulla voidaan varmistua hakemusten samankaltaisesta käsittelystä ja siitä, että jaoston toimialueen kuntalaiset saavat yhdenvertaisen kohtelun poikkeushakemuksia koskevassa päätöksenteossa.

Yhtenäiset periaatteet toimivat ohjeina viranhaltijoille. Lisäksi niiden avulla voidaan informoida kuntalaisia jaoston toimialueella käytössä olevista linjauksista, joiden perusteella poikkeaminen jätehuoltomääräyksistä on mahdollista myöntää. Lisäksi yhteisesti sovittujen periaatteiden avulla pyritään selkiyttämään eri toimijoiden (jätehuoltoviranomainen, kuntien ympäristönsuojeluvirastot, Pirkanmaan Jätehuolto Oy) rooleja ja menettelytapoja jätehuoltomääräysten poikkeamisprosessissa.

Jätehuoltomääräyksiä koskevien poikkeusten käsittelyn yhtenäistämiseksi tehtiin alustava selvitys yhteistoiminta-alueen kuntien ympäristönsuojeluviranomaisten sekä muiden alueellisten jätelautakuntien periaatteista jätehuoltomääräysten poikkeushakemusten käsittelystä. Selvityksen perusteella valmisteltiin luonnos jätehuoltomääräyksistä poikkeamisen periaatteista. Luonnoksesta pyydettiin kommentit yhteistoiminta-alueen ympäristönsuojeluviranomaisilta. Kommentit on huomioitu näissä linjauksissa.

2. Lainsäädännölliset vaatimukset

Jätelain (646/2011) 91.3 §:n mukaan kunnan jätehuoltomääräyksissä määrätty viranomainen voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta siinä mainituin perustein. Alueellinen jätehuoltojaosto on päätöksellään (11.6.2014 19 §) delegoinut jätehuoltomääräysten poikkeusten käsittelyn sen alaiselle viranhaltijalle jätehuoltoinsinöörille.

Alueellinen jätehuoltojaosto hyväksyi kokouksessaan 14.5.2014 yhteistoiminta-alueen kunnalliset jätehuoltomääräykset. Hyväksytyjen jätehuoltomääräysten 34 §:n mukaan jätehuoltoviranomainen voi yksittäistapauksessa, perustellusta syystä, myöntää poikkeuksen jätehuoltomääräyksen noudattamisesta, jos jätehuollon järjestäminen sitä erityisestä syystä edellyttää eikä poikkeamisesta aiheudu ympäristö- tai terveyshaittaa. Poikkeaminen ei voi koskea lakisääteisistä velvoitteista vapauttamista.

3. Poikkeushakemuksen vireillepano ja käsittely

Asiakkaan on aina haettava poikkeusta jätehuoltomääräyksistä kirjallisesti lomakkeella tai vapaamuotoisella hakemuksella. Jätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen sekä asumislietteiden tyhjennyksen keskeytys kunnan järjestämässä lietteen kuljetuk-

sessä esitetään tehtäväksi lomakkeilla (liitteet 1 ja 2). Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä tulee hakea vapaamuotoisella hakemuksella, jossa asiakas esittää perusteet poikkeuksen hakemiselle ja allekirjoituksellaan vakuuttaa antamansa tiedot oikeiksi.

Lomakkeet ovat saatavilla sähköisesti jätehuoltoviranomaisen verkkosivuilta tai painettuna jätehuoltoviranomaiselta, kunnasta tai Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä. Jätehuoltomääräysten poikkeamishakemus osoitetaan ja toimitetaan jätehuoltoviranomaiselle.

Vastaanottaessaan poikkeamishakemuksen jätehuoltoviranomainen tarkistaa hakemuksen muodollisen asianmukaisuuden. Tarvittaessa jätehuoltoviranomainen pyytää hakijaa täydentämään hakemustaan määräaikaan mennessä. Puutteellisesti laaditusta ja täydentämättä jätetystä hakemuksesta tehdään kielteinen päätös.

Jätehuoltoinsinööri tekee jaoston delegoiman päätösvallan perusteella poikkeamispäätökset. Päätökset pyritään tekemään hakemusten saapumisjärjestyksessä. Päätös toimitetaan asiakkaan lisäksi tiedoksi Pirkanmaan Jätehuolto Oy:lle ja kiinteistön sijaintikunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle.

Päätökset tehdään pääsääntöisesti määräaikaisina. Päätöksiin sisällytetään ehto, että asiakkaan on ilmoitettava jätehuoltoviranomaiselle päätöspäätöksiin liittyvissä asioissa tapahtuneista muutoksista. Päätös raukeaa ilman erillistä päätöstä, mikäli hakemuksen perusteissa tapahtuu muutoksia tai mikäli kiinteistö vaihtaa omistajaa tai haltijaa.

Päätöksiin liitetään valitusosoitus. Jätelain 137 §:n mukaan jätelain nojalle tehtyyn viranomaisen päätökseen on mahdollista valittaa Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

4. Jätehuoltomääräysten poikkeuksina käsiteltävät asiat

Jätehuoltomääräysten poikkeuksina käsitellään seuraavat asiakokonaisuudet:

- Jätteiden keräysvälineen tyhjennysvälin pidentäminen (lomake)
- Jätteiden keräysvälineen tyhjennysten pidempiaikainen keskeyttäminen
- Asumislietteiden tyhjennyksen keskeytys kunnan järjestämässä lietteen kuljetuksessa (lomake)
- Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä

4.1 Jätteiden keräysvälineen tyhjennysvälinen pidentäminen

Jätehuoltomääräyksissä (15 §) on säädetty jätteiden keräysvälineiden tyhjennysvälistä. Jätehuoltomääräysten mukaan lajitellun sekajätteen keräysastian (140-660 l) tyhjennysväli olisi enintään kuusi viikkoa ja syväkeräysvälineen tyhjennysvälin enintään neljä viikkoa, mikäli kiinteistöllä syntyvä biojäte kompostoidaan tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä.

Jätehuoltomääräyksistä on mahdollista myöntää poikkeus yksittäisessä tapauksessa erityisestä syystä. Tyhjennysvälin pituus harkitaan tapauskohtaisesti. Pisin myönnettävä tyhjennysväli sekajätteelle on taajama-alueella 8 viikkoa ja haja-asutusalueella 12 viikkoa, mikäli haja-asutusalueella sijaitseva kiinteistö on kiinteistöittäisen jätteenkuljetuksen piirissä.

Sekajätteen keräysvälineen tyhjennysvälin pidentämistä voidaan harkita vain, mikäli syntyvän jätteen määrä on vähäinen ja kiinteistön jätteenkeräyksen täyttöaste matala.

Edellytykset tyhjennysvälin pidentämiselle ovat:

- Kiinteistöllä on käytössä 140–240 litran jäteastia sekajätteelle
- Kiinteistön sekajäteastiaan ei laiteta biojätettä. Kaikki syntyvä biojäte kompostoidaan jätehuoltomääräysten mukaisesti tai kiinteistö on biojätteen erilliskeräyksen piirissä.
- Kiinteistöllä lajitellaan hyötyjätteet (lasi, metalli, paperi, kartonki) ja ne toimitetaan keräyspisteisiin.
- Tyhjennysvälin pidentämisestä ei aiheudu roskaantumista, hygieenistä haittaa (kuten hajua) tai terveydellistä vaaraa.
- Kertyvät jätteet sopivat keräysvälineisiin ja keräysvälineet voidaan aina sulkea.

Jätehuoltomääräyksistä poikkeavia jäteastian tyhjennysvälejä ei pääsääntöisesti myönnetä yhteis- eli kimppa-astioille. Jos kimppa-astiaa käyttävät taloudet ovat henkilömäärältään pieniä ja muut edellytykset pidennetylle tyhjennysvälille täyttyvät, on pidennyksen myöntäminen mahdollista.

Pidennetty tyhjennysväli myönnetään määräajaksi, pääsääntöisesti viideksi vuodeksi kerrallaan.

4.2 Jätteiden keräysvälineen tyhjennyksen pidempiaikainen keskeyttäminen

Jätehuoltomääräysten mukaan (15 §) kiinteistöittäinen jätteenkuljetus voidaan keskeyttää määräajaksi. Jäteastian tyhjennykset voidaan keskeyttää, mikäli kiinteistöllä on käytössä kiinteistökohtainen jäteastia ja kiinteistö on kokonaan käyttämättä määräajan. Keskeytyksen kestäessä neljästä viikosta kahteentoista kuukauteen asiasta sovitaan Pirkanmaan Jätehuolto Oy:n kanssa ja asiasta tiedotetaan tarvittaessa jätehuoltoviranomaiselle.

Mikäli jätteen keräysvälineen tyhjennyksen keskeytys kestää yli vuoden, edellyttää se poikkeuksen hakemista jätehuoltoviranomaiselta. Poikkeusta haetaan vapaamuotoisella hakemuksella, josta ilmenee syy kiinteistön käyttämättömyydelle. Pidempiaikaiset keskeytykset ratkaistaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Keskeytys myönnetään määräajaksi, enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan.

4.3 Asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennyksen keskeytys kunnan järjestämässä lietteen kuljetuksessa

Asumisessa syntyvien lietteiden osalta kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen kuuluu toistaiseksi Juupajoen kunta. Alueellinen jätehuoltojaoston päätöksen 24.4.2013 mukaan asumisessa syntyvien lietteiden kiinteistöittäinen kuljetus toteutetaan 1.1.2017 alkaen kunnan järjestämänä jätteenkuljetuksena koko jätehuoltomääräysten soveltamisalueella.

Kunnan järjestämässä lietteen kuljetuksessa asumisessa syntyvien lietteiden tyhjennyksen keskeytys edellyttää poikkeusta jätehuoltomääräyksistä. Poikkeamishakemus voidaan hyväksyä, mikäli kiinteistö on kokonaan käyttämättä yli vuoden ajan. Lietesäiliöt tulee tyhjentää ennen lietteen tyhjennyksen keskeytystä. Lietteiden tyhjennyksen keskeytykset ratkaistaan tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Keskeytys myönnetään määräajaksi, enintään neljäksi vuodeksi kerrallaan.

4.4 Muu poikkeus jätehuoltomääräyksistä

Erityisestä syystä jätehuoltomääräyksistä on mahdollista myöntää poikkeus yksittäisessä tapauksessa myös muutoin kuin kohdissa 4.1–4.3 esitetyissä tapauksissa. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamisina käsitellään esimerkiksi asiat, jotka koskevat jätteiden oma-toimista käsittelyä, keräilyvälineitä, keräyspaikkaa, jätteiden keräysvelvoitetta tai aluejätetepisteen/jäteaseman käyttöä kiinteistöittaisen jätteenkuljetuksen alueella.

Muut poikkeukset ratkaistaan aina tapauskohtaisen harkinnan perusteella. Jätehuoltomääräyksistä poikkeamiselle on harvoin perusteita, koska jätehuoltomääräysten noudattamisella varmistetaan, että jätehuolto on toimivaa, eikä siitä aiheudu haittaa terveydelle tai ympäristölle. Jos kuitenkin kiinteistön haltija osoittaa, että poikkeaminen on tarpeen jätehuollon tarkoituksenmukaiseksi järjestämiseksi kiinteistöllä esimerkiksi sen erityisolosuhteiden vuoksi, ja voidaan arvioida, ettei poikkeaminen aiheuta haittaa kunnalliselle jätehuoltojärjestelmälle, terveydelle tai ympäristölle, voidaan erityisen syyn katsoa olevan olemassa. Niin kuin kaikissa muissakin päätöksissä, tällöin on lisäksi arvioitava, ettei poikkeaminen aseta kuntalaisia epätasa-arvoiseen asemaan toisiinsa nähden. Kuntalaisia on samanlaisissa tapauksissa kohdeltava samalla tavalla asuinpaikasta riippumatta.